

БӨЛІМ: ӘДІСТЕМЕЛІК ҚҰРАЛДАР

Оқушылардың қажеттіліктерін анықтауға арналған кейбір әдіс-тәсілдер

ЖАРИЯЛАНДЫ
16.02.2016СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/64/>

АННОТАЦИЯ / АҢДАТПА

1. Диагностикалық тесттер мен сауалнамалар ✓ Мақсаты: Білім деңгейін, олқылықтарды, оқу дағдыларын анықтау; Оқушының қызығушылықтары мен мотивациясын білу.

1. ДИАГНОСТИКАЛЫҚ ТЕСТТЕР МЕН САУАЛНАМАЛАР

✓ Мақсаты:

- Білім деңгейін, олқылықтарды, оқу дағдыларын анықтау;
- Оқушының қызығушылықтары мен мотивациясын білу.

✓ Қолдану үлгісі:

- **Білім диагностикасы:** Тақырып басталар алдында 5-10 сұрақтық тест.
- **Қызығушылық сауалнамасы:** «Сен бос уақытта не істегенді ұнатасың?», «Қандай тақырыптар саған қызықты?» т.б.
- **Оқу стилін анықтау тесті:** Визуал/аудиал/кинестетик екенін білу үшін.

✓ Нәтиже:

- Саралап оқытуға мүмкіндік береді;
- Сабақта қолданатын әдіс-тәсілдерді оқушыға бейімдеу жеңілдейді.

□ 2. ЖЕКЕ СҰХБАТТАР МЕН ӘҢГІМЕЛЕСУ

✓ Мақсаты:

- Әр оқушыны жеке танып, оқу-тәрбиелік процесін нақтылау.

✓ Қолдану үлгісі:

- Мұғалім мен оқушы арасында 3–5 минуттық әңгіме.
- Ашық сұрақтар:
 - «Сен үшін не қиын?»,
 - «Қай тапсырманы орындау ұнады?»,
 - «Қандай қолдау қажет?»

✓ Нәтиже:

- Эмоционалдық жағдайы, ішкі мотивациясы туралы мәлімет алуға болады;
- Баламен сенімді қарым-қатынас қалыптасады.

3. БАҚЫЛАУ ЖӘНЕ КҮНДЕЛІК ЖҮРГІЗУ

✓ Мақсаты:

- Оқушының сабақтағы мінез-құлқын, қатысу белсенділігін және оқу тәсілін байқау.

✓ Қолдану үлгісі:

- Мұғалім арнайы бақылау парағын пайдаланып, күн сайын/апта сайын белгілеп отырады:
 - Сабаққа қатысу белсенділігі
 - Топтық жұмысқа қатысуы
 - Көңіл күйі, шаршау белгілері

✓ Нәтиже:

- Белсенді емес оқушыларды ертерек анықтап, жеке қолдау ұйымдастыруға болады.

4. РЕФЛЕКСИЯ ПАРАҚТАРЫ МЕН «КЕРІ БАЙЛАНЫС ЖӘШІГІ»

✓ Мақсаты:

- Оқушының өз оқу процесі туралы ойын, сезімін білу.

✓ Қолдану үлгісі:

- Сабақ соңында қысқаша жазу:
 - Бүгін мен білдім...
 - Қиын болғаны...
 - Көмек керек...
- Немесе анонимді түрде «Сұрақ/тілек жәшігіне» жазу.

✓ Нәтиже:

- Оқушының шынайы қажеттіліктерін жасырмай білдіруге мүмкіндік беріледі.

□ 5. «МЕНИҢ ПОРТРЕТИМ», «ҚЫЗЫҒУШЫЛЫҚ КАРТАСЫ»

✓ Мақсаты:

- Оқушыны тұлға ретінде тану, өзін-өзі тануына мүмкіндік беру.

✓ Қолдану үлгісі:

- А4 парағына оқушы өз портретін салып/жазып береді:
 - «Менің мықты тұстарым...»
 - «Мені қызықтыратын тақырыптар...»
 - «Мен жақсы оқимын, егер...»

✓ Нәтиже:

- Оқушыны даралап оқытуға қажетті ақпарат алынады;
- Сенімділік және мотивация артады.

□ 6. «ОҚУ СТИЛІН» АНЫҚТАУ ӘДІСТЕРІ

✓ Мақсаты:

- Оқушы ақпаратты қалай қабылдайтынын білу (визуалды, аудиалды, кинестетикалық).

✓ Қолдану үлгісі:

- Қарапайым тест: «Саған мәтінді оқу ұнай ма, әлде сурет арқылы көру ме?» т.б.
- Нәтижесіне қарай:
 - Визуал – сызбалар, кестелер, бейнематериалдар;
 - Аудиал – әңгімелеу, подкаст, әуен;
 - Кинестетик – қозғалыс, практикалық жұмыс.

□ 7. ОЙЫН ӘДІСТЕРІ МЕН ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ТАПСЫРМАЛАР

✓ Мақсаты:

- Баланың шығармашылық қабілеті мен эмоциялық жағдайын байқау.

✓ Қолдану үлгісі:

- Сурет салу, рөлдік ойын, комикс жасау, диалог құру;
- «Мен мектепті сүйемін, себебі...» – эссе немесе сурет.

✓ Нәтиже:

- Оқушының таланты мен ішкі әлеуеті айқындалады.

□ 8. АТА-АНАМЕН КЕРІ БАЙЛАНЫС

✓ Мақсаты:

- Оқушының үйдегі жағдайы мен мінез-құлқы туралы білу.

✓ Қолдану үлгісі:

- Онлайн/қағаз сауалнама, жеке әңгіме, ата-аналар жиналысы;
- Ата-ана: «Балаңызға не ұнайды, не қиын?» деген сұрақтарға жауап береді.

□ ҚОРЫТЫНДЫ:

Оқушылардың қажеттіліктерін анықтау:

- □ **Оқу процесін саралау** үшін қажет;
- ♥ **Эмоционалды қолдауға** көмектеседі;
- □ **Оқытуды нақты мақсатқа бағыттауға** мүмкіндік береді.

ҚМ АА Күәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.